

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

Nr. 04/9357 din 27.11.2020

Ministerul Finanțelor
copie: Cancelaria de Stat

Cu referire adresa Cancelariei de Stat nr. 18-23-10589 din 24.11.2020 privind examinarea în regim de urgență a proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 940/MF/2020), comunicăm următoarele obiecții și propuneri preliminare.

I. De ordin conceptual:

La art. V (referitor la modificarea art. 3 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii):

Deși modificările urmăresc executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 21/2019, redacția propusă nu rezolvă problema în cauză, concluzie ce poate fi trasă din pct. 2 al dispozitivului Hotărârii prenotate, potrivit căruia „*poziția cu numărul patru (desemnată cu codul A1034) din compartimentul „Alte funcții de demnitate publică la nivel central” din Tabelul nr. 1 la Anexa nr. 3 din Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*” este constituțională **dacă această poziție** se va aplica la remunerarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aleși din rîndul profesorilor de drept titulari (non-judecători).

Respectiv, Curtea Constituțională nu s-a referit la faptul că există o lacună în legislație cu privire la remunerarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii non-judecători, ci a verificat dacă diferența dintre remunerarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii judecători și non-judecători este justificată, adică „[...] dacă tratamentul diferențiat stabilit este justificat în mod obiectiv și rezonabil.” (§ 27).

Prin urmare, modificările propuse nu pot fi acceptate în forma respectivă din următoarele considerente.

1. Una din garanțiile independenței instituționale a sistemului judiciar este asigurarea independenței funcționale și financiare a activității instanțelor judecătorești. Cu toate acestea, independența autorităților statuate de Constituție nu presupune o interdicție absolută în privința intervențiilor organului executiv și al celui legislativ în materia asigurării financiare a acestor organe. Guvernul este îndreptățit să reducă resursele financiare destinate acestor autorități, însă o astfel de măsură trebuie să fie proporțională și să aibă o fundamentare obiectivă (a se vedea bunăoară HCC nr. 27/2019, §62, 64 și 65). Astfel, statul are obligația de a stabili remunerația persoanei angajate astfel încât aceasta să compenseze efortul și responsabilitățile lui și să fie pe măsura statutului și funcțiilor pe care le exercită.

2. Din conținutul Legii nr. 947/1996 desprindem că nu există o reglementare privind remunerarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii (atât judecători cât și non-judecători). Cu toate acestea, unica mențiune în respectiva

lege privind remunerarea se regăsește la art. 3 alin. (6) și anume: „Membrii Consiliului Superior al Magistraturii, cu excepția membrilor de drept, nu pot exercita o altă activitate remunerată decât cea didactică și științifică.”. Însă, în Anexa 4 la Legea nr. 270/2018 se regăsește clasa și coeficientul salariului de bază aferent funcției de judecător, printre care și membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor. Respectiv, nu există o certitudine cu privire la remunerarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii atât din rândul judecătorilor, cât și din rândul profesorilor titulari de drept.

3. Elementele constitutive ale actului normativ sunt reglementate de art. 41 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și sunt desfășurate în Capitolul IV, Secțiunea 1 din respectiva lege. Prin proiect se operează modificări la art. 3 din Legea nr. 947/1996, articol ce se regăsește în capitolul dispoziții generale. Modificările respective reglementează reguli de salarizare a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii non-judecătorești. Intervențiile date sunt contrare tehnicii legislative, întrucât acestea ar urma să se regăsească în alt capitol al legii, or art. 46 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 100/2017 prevede că, dispozițiile de conținut stabilesc reguli.

Pentru a depăși acestea, propunem ca art. V din proiect să fie formulat după cum urmează:

„**Art. V.** – Articolul 27 din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 65), se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) Condițiile și modul de salarizare a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii și membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aleși din rândurile judecătorilor sunt stabilite de legislația privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

(4) Membrii Consiliului Superior al Magistraturii din rândul profesorilor de drept titulari beneficiază, pentru fiecare ședință la care participă, de o indemnizație echivalentă cu a zecea parte (1/10) din salariul președintelui Curții Supreme de Justiție.””.

Astfel, prin norma de la art. 27 alin. (3) condițiile și modul de salarizare a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii și membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aleși din rândurile judecătorilor se vor echivala cu cele ale președintelui Consiliului Superior al Procurorilor și membrilor Consiliului Superior al Procurorilor aleși din rândurile procurorilor (a se vedea art. 71 alin. (3) și art. 74 alin. (2) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură).

În partea ce ține de modificările propuse la art. 27 alin. (4), relevăm că acestea se echivalează cu legislația privind colegiile de specialitate din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii. Reglementări similare se regăsesc la art. 3 alin. (3) și art. 15 alin. (3) din Legea nr. 154/2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, precum și art. 13 alin. (3) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Prin aceste modificări se vor uniformiza reglementările privind remunerarea instituțiilor din domeniul justiției.

La art. VI (privind modificarea Codului fiscal):

1) Se va completa cu un punct privind substituirea la art. 69⁴ a textului „18%” cu textul „12%”. Menținerea disproporționalității cotei de impozitare stabilite pentru persoanele ce practică activități profesionale în domeniul justiției de 18%, în raport cu alte categorii de contribuabili (persoane fizice, întreprinzători individuali și medici de familie titulari ai practicii, care exercită activitate profesională independentă, persoane juridice ce achită 12% din venitul anual impozabil; gospodării țărănești (de fermier) – 7% din venitul impozabil; întreprinderi mici și mijlocii - 4% din obiectul impunerii) nu este justificată nici din punct de vedere economic, nici a egalității de tratament, dar nici a eficienței fiscale. În conformitate cu principiul echității fiscale, cota de 12% trebuie să fie introdusă cu păstrarea dreptului general de a deduce toate cheltuielile profesionale, conform art. 69³ al Codului fiscal, întrucât profesiile juridice au cheltuieli identice sau similare cu cheltuielile unor agenți economici din sfera de prestări servicii.

2) La pct. 25, completarea art.112 cu alin. (5), prin care se propune a stabili că subiectul căruia în cadrul reorganizării i-au fost transmise drepturi și obligații de către întreprinderea reorganizată, deținătoare a statutului de plătitor a TVA, în cazul practicării activității de întreprinzător, se consideră înregistrat în calitate de subiect al impunerii cu TVA, nu este în acord cu prevederile alin. (1), (2) și (4) din același articol, ce stabilesc obligația și, respectiv, dreptul agentului economic de a se înregistra în calitate de contribuabil al TVA. Acordarea din oficiu a statutului de contribuabil al TVA subiectului vizat în această modificare nu este argumentată. De altfel, autorii proiectului nu au luat în calcul faptul că subiectul dat poate să efectueze doar livrări scutite de TVA fără drept de deducere și livrări care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2).

3) La pct. 29, interzicerea persoanelor cu dizabilități care au importat mijloace de transport cu scutire de la plata accizelor de a transmite prin donație, moștenire a mijloacele de transport respective nu cadrează cu norma de la art. 124 alin. (14), potrivit căreia, după expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă, beneficiarilor din rândul persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor li se permite comercializarea mijloacelor de transport. În măsura în care legiuitorul a stabilit dreptul acestor persoane de a comercializa aceste mijloace de transport, este de neînțeles interzicerea dreptului de a lăsa prin moștenire acest mijloc de transport sau de a-l dona, spre exemplu, unei alte persoane cu dizabilități locomotorii. Mai mult, pentru a evita critica de neconstituționalitate a alineatului trei din art. 124 alin. (14), or prin această normă se îngreșează dreptul de proprietate al persoanelor ce au importat mijloace de transport cu scutire de drepturile de import, precum și ținând cont că în proiect se prevede eliminarea prohibițiilor la importul mijloacelor de transport, propunem reformularea alineatului dat, prin stabilirea că în cazul înstrăinării (acceptiunea termenului „înstrăinarea” fiind mai largă decât a termenului „comercializarea”, deoarece cuprinde și schimbul, donația) sau transmiterii în posesie și folosință a acestor mijloace de transport, drepturile de import se calculează și se achită de către beneficiar sau de către persoana terță, în funcție de [...]. Această propunere este valabilă și pentru art. 28 lit. z) din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal și art. 20 alin. (4¹) din Codul vamal.

4) La pct. 37, art. 197 alin. (3³) se va expune în redacție nouă, excluzându-se cuvintele „și doar în baza avizului pozitiv al Serviciului Fiscal de Stat” și alineatul „În cazul primirii refuzului privind ordinea de repartizare a sumelor, actele ulterioare în acest sens ale executorului judecătoresc sînt lovite de nulitate, executorul judecătoresc fiind obligat să se conformeze prescripțiilor privind modul de repartizare a sumelor indicate de către Serviciul Fiscal de Stat, ținând cont de prevederile legislației în vigoare.”, deoarece prevederile date contravin principiului separației puterilor în stat și principiilor procedurii de executare, or, organul fiscal, care reprezintă executivul, intervine cu avize obligatorii în derularea unei proceduri de executare, ea fiind o parte a activității procesual-judiciare.

5) La pct. 39, completarea art. 203 din Codul fiscal se va formula după cum urmează: „(4) Dacă bunurile sechestrate nu au fost comercializate în decursul a 3 luni din data aplicării sechestrului sau nu a fost achitată suma restanței, **acestea, cu excepția motivelor întemeiate, sunt transmise, însoțite de documentul executoriu în baza căruia acestea sunt urmărite și actul de stabilire a valorii bunurilor, în termen de 15 zile lucrătoare, executorului judecătoresc competent teritorial, în condițiile art. 30 alin. (3) din Codul de executare, pentru urmărire conform Codului de executare.**” Redacția propusă supra este necesară pentru: a) a nu aduce atingere reglementărilor legale referitoare la competență teritorială stabilite de Codul de executare; b) a nu admite situația de urmărire a bunului în lipsa unei proceduri de executare (motiv din care este nevoie de document executoriu); c) a nu irosi irațional banii publicii și efectua o evaluare repetată a bunului e nevoie de actul de evaluare de care dispune deja organul fiscal (art. 203 alin. (1) din Codul fiscal prevede clar că evaluarea trebuie să fie realizată); d) a evita interpretările abuzive ale normei, prin stabilirea că bunul va fi nu doar comercializat, ci urmărit – or, Codul de executare prevede mai multe modalități de urmărire, nu doar comercializarea.

6) La pct. 41 abrogarea art. 244 alin. (6) (*Împuternicirile avocatului se certifică prin mandat*) nu este argumentată, din care cauză se va exclude din proiect. Menționăm că norma dată este conformă cu art. 60 alin. (2) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, ce prevede că „Împuternicirile avocatului se confirmă prin mandat.”

La art. XII (privind modificarea Legii privind sistemul public de asigurări sociale):

Majorarea cuantumului contribuției fixe de asigurări sociale de la 10740 lei/an pâna la 24255 lei/an, chiar dacă este corelată cu extinderea prestațiilor de asigurări sociale de stat, este una excesivă și discriminatorie, or presupune o majorare a sarcinii fiscale de circa 230% timp de un an de zile. Atenționăm în context că liber profesioniștii din domeniul justiției sunt și angajatori, respectiv, au și sarcina achitării contribuțiilor la BASS pentru angajații biroului.

Sistemul de asigurare socială pentru plătitorii de contribuții fixe trebuie să fie identic pentru toți plătitorii de contribuții fixe. Astfel, dacă sistemul existent de contribuții sociale în sumă fixă urmează a fi păstrat pentru alți contribuabili, atunci el trebuie să fie accesibil și profesiilor juridice. Dacă un întreprinzător individual sau titular de patentă va avea opțiunea de a se asigura social contra unei sume de 12136 lei/an, atunci și profesiile juridice ar trebui să aibă aceeași opțiune. Mai

mult, sistemul de asigurării sociale, propus de proiect pentru profesiile juridice, trebuie să fie **opțional**, disponibil nu doar pentru contribuabili din rândul profesiilor juridice, dar și celorlalte categorii de plătitori de contribuții sociale în sumă fixă (întreprinzători individuali, titulari de patentă).

Pentru restabilirea principiului solidarității și echității se impune instituirea a două categorii de plătitori:

contribuabilii, care vor continua să plătească suma de bază de 12136 lei/an și vor beneficia de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din venitul lunar asigurat egal cu $\frac{1}{2}$ din mărimea prognozată a salariului mediu pe economie în anul respectiv (8422 lei în anul 2021; $\frac{1}{2} = 4211$ lei);

contribuabilii, care vor opta să plătească 24.255 lei/an și vor beneficia de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din venitul lunar asigurat egal cu mărimea prognozată a salariului mediu pe economie în anul respectiv (8422 lei în anul 2021).

Art. XX, XXII, XXVI se vor exclude din proiect. Potrivit pct. 6 sbp. 2) și 9) din *Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 698/2017* și adresei Guvernului nr. 1506-686 din 13 septembrie 2016, Ministerul Justiției este responsabil de elaborarea și promovarea politicii punitive a statului.

Prin urmare, reiterăm că modificarea Codului penal nr.985/2002, Codului de procedură penală nr. 122/2003, Codul contravențional nr. 218/2008 este apanajul Ministerului Justiției. Inițiatorul procedurii de elaborare a modificărilor la infracțiunile vamale a fost Ministerul Justiției. Astfel, **art. XX, XXII, XXVI** urmează a fi remise pentru promovare după competență.

La Art. XXIII redacția propusă pentru art. 7 alin. (3¹) al Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale (*Venitul lunar asigurat pentru liber profesioniști ce practică activitate în sectorul justiției se determină prin împărțirea 1/12 taxa fixă a contribuției de asigurări sociale de stat stabilită pentru anul corespunzător la cota tarifului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru angajatorii sectorului privat pentru această perioadă. Venitul lunar asigurat determinat se include în calcul în lunile pentru care au fost plătite taxele fixe a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii stabilite începând cu 1 ianuarie 2021*) este neclară și lasă loc pentru interpretări subiective. Remarcăm că nici art. XXXIX alin. (5) nu oferă suficientă certitudine acestui aspect, fiind condiționat de „întrunirea condițiilor”, ceea ce va crea probleme la aplicarea acestor prevederi.

La art. XXXVI (*privind modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*):

1) la pct. 3, propunem ca art. 17 alin. (2) lit. b¹) să fie cu următorul cuprins: „b¹) prin derogare de la lit. b), pentru personalul din domeniul apărării naționale, justiției, securității statului și ordinii publice implicat în activități speciale de combatere a terorismului, protecția victimelor și martorilor – 120% din salariile de bază a personalului cu drept de a beneficia de acest spor;”, iar la lit. c) după cuvintele „personal medical” să fie completat cu textul „, inclusiv care dețin funcții publice cu statut special”.

În argumentarea propunerii menționăm că conform Legii nr.85/2020 pentru

modificarea unor acte legislative, începând cu 03 ianuarie 2021, măsurile de protecție aplicate agresorilor prevăzute la art. 215 alin. (3) lit. a)–d) din Codul de procedură penală și art. 278⁷ alin. (2¹) din Codul de procedură civilă se aplică în mod obligatoriu cu monitorizare electronică.

De asemenea, Legea nr.85/2020 mai prevede că victima sau, după caz, membrii familiei acesteia pot purta un sistem electronic de supraveghere care permite verificarea respectării obligației de către agresor, exprimându-și în formă scrisă acordul în această privință.

Respectiv, ordonanța de protecție se comunică imediat subdiviziunii teritoriale a poliției și organului de probațiune din raza unității administrativ-teritoriale în care își are domiciliul agresorul, care asigură executarea eficientă, inclusiv protecția martorilor și victimelor violențelor în familie.

Astfel, se propune stabilirea unui spor cu caracter specific, Direcției monitorizare electronică din cadrul Inspectoratului Național de Probațiune și Direcției protecția martorilor din cadrul Inspectoratului General al Poliției, care vor asigura executarea eficientă a ordonanțelor de protecție, inclusiv prin protecția martorilor și victimelor violenței în familie.

2) la pct. 4, modificarea art. 19 alin. (1) lit. a) se va completa cu textul „/regulamente interne”, deoarece nu toate autoritățile publice au contracte colective de muncă.

3) la pct. 10 (privind anexa nr. 4):

a) pct. 1 se va completa cu textul „și pentru personalul din sistemul organelor de probațiune, conform tabelului 3.”. Corelativ, la anexa nr. 3 tabelul nr. 2, compartimentul „Autorități administrative centrale și din subordine” codurile funcțiilor „A2147, A2174 și A2196” cu denumirea funcțiilor „Consilier de probațiune principal, consilier de probațiune superior și consilier de probațiune”, inclusiv clasa de salarizare și coeficientul de salarizare se vor exclude, iar anexa nr. 4 se va completa cu tabelul 3 cu următorul cuprins:

„Tabelul 3

Sistemul organelor de probațiune

Inspectoratul Național de Probațiune			
Codul funcției	Denumirea funcției	Clasa de salarizare	Coeficientul de salarizare
1	2	3	4
<i>1.1. Funcții de conducere</i>			
B ..	Director	110	9,77
B	Șef direcție	99	7,76
B	Șef secție	87	6,04
B	Șef secție în cadrul direcției	85	5,79
B	Șef serviciu	83	5,55
<i>1.2. Funcții de execuție</i>			
B	Inspector principal	75	4,70
B	Inspector superior	70	4,23

B	Inspector	65	3,81
B	Specialist principal	70	4,23
B	Specialist superior	65	3,81
B	Specialist	61	3,51
Subdiviziunile deconcentrate în teritoriul din subordinea Inspectoratului Național de Probațiune			
<i>2.1. Funcții de conducere</i>			
B	Șef inspectorat/inspecție teritorială	97	7,44
B	Șef direcție generală	97	7,44
B	Șef direcție	95	7,14
B	Șef direcție în cadrul direcției generale	85	5,79
B	Șef secție	83	5,55
B	Șef secție în cadrul direcției	80	5,22
B	Șef serviciu	78	5,00
<i>2.2. Funcții de execuție</i>			
B	Inspector principal	70	4,23
B	Inspector superior	68	4,06
B	Inspector	61	3,51
B	Consilier de probațiune principal	70	4,23
B	Consilier de probațiune superior	68	4,06
B	Consilier de probațiune	61	3,51”

Întru argumentarea propunerii comunicăm că la elaborarea proiectului de lege privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, sistemul organelor de probațiune a fost inclus greșit la grupul ocupațional „Administrație publică (A)”, urmând a fi inclus la „Grupul ocupațional „Justiție (B)””.

Conform prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, sistemul organelor de probațiune este inclus la grupul ocupațional „Administrație publică”, însă în conformitate cu Recomandarea CM/Rec (2010) 1 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la Regulile de Probațiune ale Consiliului European, Recomandarea Nr. R (92) 16 privind normele europene cu privire la sancțiunile și măsurile comunitare, Recomandarea Nr. R (97) 12 privind personalul implicat în aplicarea sancțiunilor și măsurilor, Legii nr. 8/2008 cu privire la probațiune, Hotărârii Guvernului nr. 1015/2016 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a sistemului probațiunii pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia **sistemul de probațiune este parte a sistemului de justiție**, având misiunea de a participa eficient la îndeplinirea actului de justiție, prin acordarea suportului organelor judiciare în individualizarea pedepselor, supravegherea modului de executare a pedepselor neprivative de libertate, reintegrarea socială a persoanelor care au încălcat legea, în scopul reducerii recidivei și creșterii gradului de siguranță socială, considerând că agențiile de probațiune sunt unele dintre cele mai importante agenții de justiție și că activitatea lor are un impact asupra reducerii populației în penitenciare, exercitând controlul privind respectarea executării hotărârilor emise de către instanțele de judecată.

b) intervenim cu propunerea de a revizui Tabelul 2 al Anexei nr.4 în partea ce ține de personalul de specialitate din domeniul expertizei judiciare după cum urmează:

Tabelul 2

Personalul de specialitate din domeniul expertizei judiciare

Cod funcție	Denumire funcție	Clasa de salarizare	Coeficient de salarizare
<i>1.1. Funcții de conducere</i>			
B6001	Director	110	9,77
B6002	Sef laborator	95	7,14
B6003	Sef secție	95	6,70
B6004	Sef serviciu	89	6,30
<i>1.2. Funcții de execuție</i>			
B6005	Expert judiciar de categoria superioară	89	6,30
B6006	Expert judiciar de categoria întâi (medic)	86	5,91
B6007	Expert judiciar de categoria a doua (medic)	83	5,55
B6008	Expert judiciar de categoria a treia (medic)	80	5,22
B6009	Expert judiciar de categoria superioară	89	6,30
B6010	Expert judiciar de categoria întâi	86	5,91
B6011	Expert judiciar de categoria a doua	83	5,55
B6012	Expert judiciar de categoria a treia	80	5,22

Sistemul de salarizare propus pentru experții judiciari și personalul cu funcții complexe din cadrul instituțiilor publice de expertiză judiciară nu satisface nici pe departe necesitățile dictate de către acest domeniu (în condițiile noi salariul rămâne neschimbat), fiind totodată în discordanță cu situația experților judiciari din statele vecine (ex. România, Ucraina, F.Rusă), cât și cu cea a altor actori din domeniul justiției.

În acest sens ținem să menționăm faptul că potrivit Legii nr. 270/2018, salariul experților judiciari în diferite domenii este egal sau semnificativ mai mic decât cel al specialiștilor în domeniile respective (ex. medici/experti judiciari medici; economiști/experti judiciari economiști; specialiști în construcții/ experți judiciari în construcții, etc), fapt ce va conduce inevitabil la migrarea în continuare a experților judiciari existenți, precum și la imposibilitatea atragerii specialiștilor calificați în vederea pregătirii acestora în calitate de experți judiciari.

Mai mult ca atât, experții judiciari, de regulă, se expun în rapoartele sale de expertiză asupra acțiunilor, lucrărilor executate de specialiștii în domeniile respective. Astfel, este evident faptul că toți experții judiciari urmează a fi remunerați în mod egal (indiferent dacă este medic sau din alt domeniu), cu excepțiile ce țin de gradul de calificare și vechime în muncă, iar cuantumul salariului urmează să fie pe măsura rolului și responsabilităților lor, nivelul acestuia fiind suficient pentru a-i face imuni la orice presiune menită să le afecteze independența.

c) la modificarea propusă în proiect a Tabelului 2:

- se va indica corect codul funcției – B6018, cifrele „97” se vor substitui cifrele „104”, iar textul „7,44” se va substitui cu textul „8,62”;

- pct. 5 al notelor la tabel se va completa la final cu următoarea propoziție „Costul unei ore academice constituie salariul de bază raportat la norma didactică.” Propunerea de a substitui textul „ 7,44” cu „8,62” reiese din calculul salariului la momentul actual al formatorului care constituie 14000 lei. Modificarea propusă în proiect constituie un echivalent de aproximativ $7,44 * 1650$ (valoarea de referință 2020) = 12276, ce presupune o diminuare semnificativă a salariului formatorilor Institutului Național al Justiției, fapt care instituie o încălcare a dreptului dobândit anterior introducerii formatorilor în Anexa 4 la Legea 270/2018. Completarea punctului 5 al notei la tabel cu propoziția „Costul unei ore academice constituie salariul de bază raportat la norma didactică” este necesară din considerentul că în cadrul Institutului Național al Justiției sunt angajați formatori ocazionali care sunt remunerați pe unitate de timp. Angajarea acestora pe normă întregă devine imposibilă datorită faptului că formatorii respectivi prestează un număr mai mic de ore fiind antrenați pe domenii înguste de predare.

4) Suplimentar, modificărilor din proiect, propunem revizuirea claselor de salarizare ale conducătorilor autorităților indicate în anexa nr. 6, care nu dețin funcții de demnitate publică, precum șefii inspectoratelor generale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne și directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Precizăm că ambele funcții presupun o responsabilitate enormă, având în subordine, în unele cazuri, un număr impunător de persoane. Spre exemplu, în cazul Administrației Naționale a Penitenciare, directorul poartă responsabilitate atât pentru personalul din subordine, cât și pentru persoanele private de libertate, în număr de aproximativ 10000 de persoane.

Menționăm că în cazul altor autorități din subordinea ministerelor (spre exemplu, Serviciului Fiscal de Stat și Serviciului Vamal), legiuitorul a stabilit o clasă de salarizare similară celorlalți conducători ai autorităților/organelor prevăzute în grupul ocupațional „Ordine publică și securitate a statului (D)”.

Astfel, propunem echivalarea claselor de salarizare ale șefilor inspectoratelor generale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne și directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor cu clasele de salarizare ale celorlalți conducători ai autorităților/organelor prevăzute în grupul ocupațional „Ordine publică și securitate a statului (D)”.

De asemenea, solicităm completarea notei la anexa nr. 6 cu punctul 3 cu următorul cuprins:

„3. Prin derogare de la prevederile art. 12 alin. (4), conducătorilor autorităților/organelor prevăzute în prezenta anexă li se stabilesc treptele de salarizare corespunzător vechimii în serviciu”.

Precizăm că în virtutea restricției prevăzute la art. 12 alin. (4) din Legea nr. 270/2018, diferența de salarizare între un conducător al direcției generale și conducătorul autorității bugetare este neesențială. Mai mult, conducătorul direcției generale are un nivel de salarizare mai mare în raport cu conducătorul adjunct al autorității, în condițiile în care primul se află în subordinea ultimului, iar

responsabilitatea și complexitatea muncii este incomparabilă.

Derogarea propusă are menirea să sporească interesul persoanelor cu experiență vastă în domeniu pentru a opta pentru o funcție cu responsabilitate mai mare, în detrimentul funcției cu responsabilitate mai inferioară, dar care în prezent este salarizată cu un salariu mai mare.

Accentuăm rolul, complexitatea și importanța organelor/autorităților din grupul ocupațional „Ordine publică și securitate a statului (D)”, care, inclusiv în această perioadă pandemică grea, nu și-au sistat activitatea nici pentru o zi, asigurând încontinuu ordinea și securitatea statului.

II. De tehnică legislativă:

Cuvântul „cifra” se va utiliza pentru individualizarea numerelor de la zero până la nouă, iar pentru celelalte numere se va folosi termenul „cifrele”.

Pentru uniformizarea normelor de modificare cuvintele „se introduce” se vor substitui cu cuvintele „se completează cu”.

1) *La art. I* utilizarea sintagmei „în conformitate cu legislația în vigoare” contravine principiului previzibilității normelor juridice, din care cauză se va substitui cu referința la actul normativ ce stabilește răspunderea pentru faptele respective .

Dispozițiile de modificare a pct. 5 și 5¹ se vor comasa, deoarece punctele respective sunt consecutive, iar cea de completare se va formula după cum urmează „se completează cu punctele 9, 10 și 11 cu următorul cuprins:”.

2) La art. VI:

La pct. 1, relevăm necesitatea revizuirii referinței la Legea nr.837/1996 cu privire la asociațiile obștești, precum și excluderii textului „art.5 din Legea nr.581/1999 cu privire la fundații” și din art. 15².

Pct. 9 se va completa cu o normă privind modificarea art. 52 alin. (1) lit. a) și b), ce fac trimitere la Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești și Legea nr.581/1999 cu privire la fundații, care au fost abrogate prin Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale.

La pct. 16 cuvintele „acestor venituri” sunt de la finalul art. 73 alin. (4). Prin urmare, în speță se va aplica regula de completare implicită la final, fără a individualiza după care cuvinte se va opera modificarea.

La pct. 28 nu este justificat din punct de vedere al tehnicii legislative de a formula o singură dispoziție de modificare a art. 117¹ alin. (11). Astfel, se va stabili că în propoziția a doua cuvintele „avizului de însoțire” se substituie cu textul „facturii fiscale/avizului de însoțire”, iar în propoziția a treia cuvintele „avizelor de însoțire” se ve substituie cu textul „facturilor fiscale/avizelor de însoțire”.

La pct. 31 se stabilește că anexa nr. 2 va avea următorul cuprins, ceea ce presupune expunerea în redacție nouă a acestei anexe. Astfel, noua redacție va cuprinde și denumirea anexe, precum și tablele acesteia (se va exclude pct. 32, privind completarea anexe nr. 2 cu un tabel). Mai mult, pct. 30 și 31 se vor comasa, deoarece vizează expunerea în redacție nouă a unor anexe consecutive. Observația este valabilă și pentru pct. 53, privind modificarea art. 293 alin. (1) și (2), precum și art. XV referitor la modificarea art. 4 alin. (9) lit. a) și b) din Legea nr. 1056/2000.

La pct. 33, întrucât se propune abrogarea art. 129¹ alin. (2), din alin. (4) al acestui articol se va exclude textul „(2) și”.

La pct. 35, remarcăm că termenul „instituția financiară” se utilizează într-un șir de norme ale Codului fiscal (art. 167, 169, 171, 196 etc.). Prin urmare, dispoziția privind substituirea în tot textul Codului fiscal a cuvintelor „instituția financiară”, la orice formă gramaticală, cu cuvântul „banca” la forma gramaticală corespunzătoare, se va include în pct. 1 al art. VI.

La pct. 43, se va ține cont că modificările trebuie să respecte succesiunea articolelor, astfel modificarea art. 277 trebuie să precedă modificarea art. 278. Obiecția se referă și la pct. 61 și 62, precum și art. XXI, aferent modificării denumirii capitolului VI din Legea privind finanțele publice locale

La pct. 56 dispoziția privind completarea art. 297 cu alineatul (1¹), nu este urmată de redacția acestui alineat. Noua redacție a alin. (7) va cuprinde și numerotarea acestuia (observație valabilă pentru cazurile de prezentare în redacție nouă a elementelor de structură ale articolelor), cuvintele „taxele locale specificate” se vor substitui cu cuvintele „taxa locală specificată”, iar cuvântul „acesora” se va substitui cu cuvântul „acesteia”, deoarece art. 289 alin. (2) lit. p) prevede o singură taxă locală - taxa pentru salubritate.

Cuvintele „La stabilirea cotelor” se utilizează doar în alin. (8), deci din dispoziția de modificare a acestui alineat se va exclude textul „și (9)”.

La pct. 57:

Se va dispune excluderea din art. 298 alin. (1) a textului „, n)”, iar la alin. (2) cuvântul „taxei” se va substitui cu cuvintele „taxelor locale”, deoarece se face referință la art. 289 alin. (2) lit. k) și p).

La pct. 58:

lipsește denumirea anexei la titlul VII al Codului fiscal;

lit. a) se va revizui, ținându-se cont că întreprinderile individuale au devenit întreprinzători individuali odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.220/2007 cu privire la înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali (a se vedea art. 39 alin. (3) din această lege). Astfel, termenul „întreprinderi individuale” este depășit.

Potrivit art. 49 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative „Exprimările cifrice, tabelele, planurile și altele asemenea, care sînt incluse în anexe, pot fi urmate de explicații suplimentare, care se notează cu indici numerici, în ordinea în care au fost enunțate în textul anexei.” Astfel, la lit. e) și f) notele explicative se vor însemna cu indici numerici, totodată, notele explicative ce urmează după anexă se vor include în dispozițiile de conținut al titlului VII, deoarece nu corespund normei citate.

La pct. 62 modificarea art. 356 se va formula într-un alineat cu referință la alin. (1), (3) și (5), dat fiind faptul că se propune aceeași modificare.

2) *La art. XV* (privind modificarea Legii cu privire la punerea în aplicare a titlului VI din Codul fiscal) modificările propuse la art. 4 alin. (7) lit. b) și alin. (9) lit. b) se vor corela, pentru a stabili aceeași dată limită pentru înmânarea avizelor de plată a impozitului funciar și a avizelor de plată a impozitului pe bunurile imobiliare subiecților impunerii-persoane fizice.

4) *La art. XXI* pct. 11 se va opta fie pentru modificarea art. 32 lit. b) al Legii privind finanțele publice locale, fie pentru completarea articolului dat cu lit. b¹), deoarece paralelismele de reglementare sunt inadmisibile.

5) *La art. XXXIV* art. 82 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova se va prezenta în redacție nouă (articolul va avea un singur alineat nenumărat).

Secretar de stat

Radu FOLTEA